

388 / יום כפור קטן

רִיחַ נִיחֹחַ אֲמָרֵי פִי, לְפָנֶיךָ צוֹר עוֹלָמִים,
חֲלָבֵי וְדָמֵי הַנִּמְעַט בְּצוּמֵי, תָּמּוּר חֲלָבִים וְדָמִים,
קָבַל הַגִּיּוֹן לְבִי אֲשֶׁר עָרַכְתִּי הַיּוֹם בְּנֹעֵימִים.¹

קהל – בַּחֲטָאת כְּעֵלָה² וְכַמְנָחָה.³

דָּרַשׁ נָא בְּיוֹם זֶה דוֹרְשֵׁיךָ, וְהִדְרַשׁ לָהֶם בְּנִיב שְׁפָתֶיךָ,
שְׁעָה לְמַעַמְדָם וְטַהֲרֵם כַּכֶּסֶף מְזוּקָק שְׁבַעֲתֵיךָ,
וּרְצֵה שִׁיחָתָם בְּשָׂה אַחַת מִן הַצֶּאֱן מִן הַמְּאֲתִים.

קהל – מִמְשָׁקָה יִשְׂרָאֵל לַמְנָחָה.⁴

כְּלִיל וְעוֹלָה תַּחֲנִיתִי תַחֲשֹׁב, וּמִשְׁטִינֵי רִיב תְּרִיב,
וְתוֹצִיא כְּאוֹר צְדָקָי, טָרָם יָבֵא הַשֶּׁמֶשׁ וְיַעֲרִיב,
שְׁפָךְ כַּמִּים לְבוֹ בַתְּפִלָּתוֹ כֹּל אִישׁ.

קהל – וְהִקְרִיב הַמְּקַרִּיב קָרְבָנוֹ לַיהוָה מִנְּחָה.⁵

יִשְׁרוֹן עֲמֹךְ יִשִׁיר חֲסִדְךָ בְּטוֹב לֶקַח,
הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזִנְךָ וְשָׁמַע, וְעֵינֶיךָ פָקַח,

וּרְאָה⁶ כִּי טוֹב מִסְתוֹפֵף בְּשַׁעֲרֵי רַחֲמֶיךָ. קהל – נִיחֹחַ מִן הַבָּא בְּיָדוֹ מִנְּחָה.⁷

בְּרַב רַחֲמֶיךָ אֲמָרֵי הַאֲזִינָה יְהוָה הַגִּיגִי בִינָה,⁸

אִם נָא מִצְּאֲתֵי חֵן בְּעֵינֶיךָ, אֱלֹהֵי קֶדֶם מְעוֹנָה,
וְלִקְחָתָּ מִנְּחָתִי מִיָּדֶיךָ אֲשֶׁר הִבֵּאתִי לָךְ בַּתַּחֲנָה. קהל – נִהְיֵי בְּעֵלּוֹת הַמְנָחָה.⁹

שְׂדֵי לֹא מִצְּאֲנוּךָ שְׂגִיא כֹחַ לְעֵדָה מִקֶּדֶם קָנִיתָ,

אֶחָד הַמְרַבָּה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט¹⁰ בְּשׁוֹבוֹ נִפְשׁוֹ רְצִיתָ,

אֲךָ יִכּוֹן לְבוֹ לְפָנֶיךָ בְּמִנְחָתוֹ בְּעַת הַקְּרִיב אוֹתָהּ. קהל – וְזֹאת תוֹרַת הַמְנָחָה.¹¹

בְּהִיּוֹת מִזְבְּחֵי וּמִקְדָּשֵׁי עַל מְכוֹנָם וּגְבוּלוֹ,

הָיוּ מְכַפְּרִים עֲלֵינוּ בְּשַׁעֲרֵי הָעוֹלָיִם לְגוֹרְלוֹ,
וְעַתָּה בְּאִשְׁמִתְנוּ לֹא חִפֵּץ יְהוָה לְהַמִּיתֵנוּ.

קהל – לֹא לֶקַח מִיָּדֵינוּ עֵלָה וּמִנְּחָה.¹²

תַּחֲנוּנֵיךָ יְדַבֵּר עֲמֹךְ יִבְקֹשׁ סְלִיחָה בְּלֵב מֶר,

הֵנוּ מִתְּיָצֵב עַל מִצּוֹר וְעוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר,

מִחֲלָה פָּנֶיךָ לְעַת מִנְחַת עָרֵב וּמִצְפָּה כֶּפֶר.

קהל – כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָּנָיו בְּמִנְחָה.¹³

יְרוּשָׁלַיִם עֵינֶיךָ בָּנָה וְעָרֶיךָ מִקְצָה,

אֲסוּרִים רְעוּצִים פֶּתַח וְלִחְפְּשֵׁי הוֹצֵא,

וְעֵרְבָה לַיהוָה מִנְחָתָם כִּימֵי עוֹלָם¹⁴ וְתָשׁוּב וְתִרְצֵה.

קהל – עוֹד פְּנוֹת אֶל הַמְנָחָה.¹⁵

וּנְפֻצוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּץ יָדְךָ שְׁנִית תוֹסֵף,

בְּרוּעָה עֲדָרוּ תִרְעַם בְּנָה טוֹב תֹּאסֵף,

וַיֵּשֶׁב מִצְרָף וְטַהֵר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּזֹהֵב וְכַכֶּסֶף.

קהל וְחִזֵּן – וְהָיוּ לַיהוָה מִגִּישֵׁי מִנְּחָה.¹⁶

(1) נ"א זה כפוח ימים (2) נ"א כאשם (3) יחזקאל מה:כה (4) ע"פ מה:טו (5) במדבר טו:ד (6) ע"פ דניאל ט:י
(7) בראשית לביד (8) ע"פ תהלים הב:ב (9) מלכים א יח:ל (10) ברכות הב:ב מנחות קיא (11) ויקרא ו:ז
(12) שופטים יג:כג (13) בראשית לב:כא (14) ע"פ מלאכי ג:ד (15) בייג (16) בג

יום כפור קטן / 389

אל מלך יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו, מעביר ראשון ראשון, מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים, עשה צדקות עם כל בשר ורוח, לא ברעתם תגמול. ❖ אל הורית לנו לומר שלש עשרה, וזכור לנו היום ברית שלש עשרה, כמו שהודעת לעניו מקדם, כמו שכתוב, ויִרַד יהוה בעֲנַן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

קהל וחזן יחד בקול רם:

ויַעֲבֹר יְהוָה עַל פְּנֵינוּ וַיִּקְרָא:

יהוה, יהוה, אל, רחום, וחנון, ארך אפים, ורב חסד, ואמת, ניצר חסד לאלפים, נשא עון, ופשע, וחטאה, ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו. סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קרְאִיךָ.

ונשלמה פרים שפתינו,¹ תכון תפלתנו קטרת לפניך משאת כפינו מנחת ערב.² יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יהוה צורנו וגואלנו.³

ברחם אב על בנים, בן תרחם יהוה עלינו.⁴ ליהוה הישועה, על עמך ברכתך סלה.⁵ יהוה צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה.⁶ יהוה צבאות, אשרי אדם בטח בך.⁷ יהוה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו.⁸

המחבר חתם שמו – אליעזר ברבי יצחק הלוי – בראשי החרוזים.

אלהי בשר עמך מפחדך סמר,⁹
ותמיד עומד¹⁰ על משמר

עד עת מנחת ערב. קהל – כי אמר אכפרה פניו במנחה.¹¹

להקשיב למשטינו מאן תמאן,
סאוננו ברעש אל נא תהי סואן,

ואם עונות תשמר הלא רבו. קהל – מאין עוד פנות אל המנחה.¹²
ישראל עמך אשר בך מאמין,

אם בשמאל דחיתו קרבהו בימין,
בא לשחר פניך.

קהל – ויקח מן הבא בידו מנחה.¹³
עורכי שוע משלמי פרים שפתותם,

רצה והשלך במצלות ים כל חטאתם,¹⁴
יערב עליך שיחתם ורנתם.

קהל – בחטאת בעלה וכמנחה.¹⁵
זכר פר פנים ושעיר פנימי וחיצון,

יהיו נא אמרינו לפניך לרצון,¹⁶
ותערב מנחתנו בשה אחת מן הצאן, מן המאיתים.

קהל – ממשקה ישראל למנחה.¹⁷
ראה פי אלת ידנו¹⁸ ויושבי מרום שחור,

פסו אמונים ובכן לקחור,
בבד פה וערל שפה.

קהל – וישלחו בני ישראל בידו מנחה.¹⁹
בדר ניב שפתי בשחר פרוש,

ענני ורפא מזבחה ההרוס,²⁰

(1) הושע יד:ג (2) ע"פ תהלים קמא:ב (3) ע"פ יט:טו (4) ע"פ קג:ג (5) גיט:ו (6) מו:ח (7) פד:ג (8) כ"י (9) ע"פ תהלים קיט:כ (10) נ"א ונאזו עלות השחר יעמד (11) בראשית לב:כא (12) מלאכי ב:ג (13) בראשית לב:יד (14) ע"פ מיכה ז:יט (15) יחזקאל מה:כה (16) ע"פ תהלים יט:טו (17) יחזקאל מה:טו (18) ע"פ דברים לב:לו (19) שופטים ג:טו (20) ע"פ מלכים א יח:ל

390 / יום כפור קטן

- קהל – אַתְּ הָעֵלָה וְאֵת הַמִּנְחָה.¹ חֶלֶקֶת לְשׁוֹנֵי תְעַרְבַּב בְּשֶׁמֶן לְרוֹס.
בֵּית תְּפִלְתֶּם מִקוֹם צָקוֹן לְחֶשֶׁם,
חָשׁוּב כְּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִבְשְׁלוּ שָׁם,
הַכֹּהֲנִים אֵת הַחֲטָאֵת וְאֵת הָאֲשָׁם.
קַהֲל – וְאֲשֶׁר יֵאָפוּ אֵת הַמִּנְחָה.² יִצְנֶה יְהוָה חֶסְדּוֹ קוֹמְמִיּוֹת הַשִּׁיבְנֵי לְנֹוֹי,
לְפָאֵר מִקוֹם מִקְדָּשֵׁי לְחֹדֶשׁ הַדָּר זֵיוֹי,
וַיֵּשֶׁב מִצְרָף וְטָהַר אֵת בְּנֵי לֵוִי.
ח'ק – וְהָיָה לַיהוָה מְגִישֵׁי מִנְחָה.³

אֵל מִלֶּךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחִסְדֵיּוֹת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ, מַעֲבִיר
רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, מְרַבֵּה מַחִילָה לְחֲטָאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עֹשֶׂה
צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ, לֹא כֹרַעְתֶּם תְּגִמּוּל. ❖ אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לֹאמֹר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה,
וְזָכוֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעֲנִיּוֹ מִקְדָּם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, וַיֵּרֶד
יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

קהל וחזן יחד בקול רם:

וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְהוָה, יְהוָה, אֵל, רַחוּם, וְחַנוּן, אֲרָךְ אַפַּיִם, וְרַב חֶסֶד, וְאֲמֵת, נִצֵּר חֶסֶד לְאֵלִפִּים,
נִשְׂא עוֹן, נִפְשָׁע, וְחֲטָאָה, וְנָקָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלִחֲטָאֵתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ.
סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ, מַחֵל לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֵתָה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח,
וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאִיךָ.

טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו. טוֹב יְהוָה לְקִנְיֹו לְנַפְשׁ תְּדַרְשָׁנוּ. טוֹב וַיִּחַל
וְדוּמָם לְתִשׁוּעַת יְהוָה. טוֹב לְחַסוֹת בִּיהוָה, מִבְּטָח בְּאֲדָם. טוֹב לְחַסוֹת
בִּיהוָה, מִבְּטָח בְּנִדְבִיבִים. טוֹב וַיִּשֶׁר יְהוָה, עַל כֵּן יוֹרָה חֲטָאִים בְּדֶרֶךְ. טוֹב יְהוָה
לְמַעוֹז בְּיוֹם צָרָה, וַיִּוֹדַע חֲסִי בּוֹ. כִּי הוּא יִדַּע יִצְרָנוּ, זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ. כִּי טוֹב
יְהוָה לְעוֹלָם חֶסְדּוֹ, וְעַד דוֹר וָדוֹר אֲמוֹנָתוֹ.

בְּרַחֵם אָב עַל בְּנִים, כֵּן תִּרְחַם יְהוָה עֲלֵינוּ.⁴ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה, עַל עַמֶּךָ בְּרַכְתָּךָ
סִלָּה.⁵ יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלָּה.⁶ יְהוָה צְבָאוֹת,
אֲשֶׁרֵי אָדָם בִּטָּח בָּךְ.⁷ יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאָנוּ.⁸

[המחבר חתם שמו – בנימן – בראשי התרוזים.]

- בַּת עַמִּי לֹא תִחַשֶׁה, וְלֹא תִשְׁקוּט בְּוַעֲקָה,
וּבְמִקוֹם עוֹלָה וְאִשָּׁה, תִּכְיֶן תַּחַן חוֹקָה,
נְשִׂיא אֱלֹהִים הַנְּאֻמָּן, רֵאשׁ צוֹרִים אֵיתָנִי,
הַשְּׂכִים שָׁחַר וְזָמַן, עֲמוּד וְעֶרֶף תַּחֲנוּנִי,
בְּמִקוֹם תְּמִיד מִיָּמֶן, לְשָׁחַר עַל קִרְבָּנִי,
וְכִי הָאֵמִין בִּיהוָה, וַיִּחַשְׁבֶּה לּוֹ צְדָקָה,⁹
וַיִּחַדּוּ לְמֵאָה נְחֻנָּן, וַעֲקוּד בְּמוֹזֵבַח אֲבִנָיו,
לְפָנוֹת עָרַב חָנָן, וְהֵאֵל נִשְׂא פָנָיו,
לְתִמִּיד עָרַב מְכוּוֹן, לְהִתְרַצוֹת פָּנֵי אֲדוֹנָיו,
כִּאִישׁ לְקַח מִלֵּא חֲפָנָיו, קִטְרֵת סַמִּים דָּקָה,¹⁰ לַיהוָה מְגִישֵׁי מִנְחָה בְּצִדְקָה.

(1) שמות מיכט (2) יחזקאל מויכ (3) מלאכי ג:ג (4) ע"פ תהלים קיג: (5) ג:ט
(6) מו:ח (7) פד:ג (8) כ: (9) בראשית טו: (10) ויקרא טז:ב

יום כפור קטן / 391

מפלל יושב אהל, הלן במקום משבח,
 לרבו פדרים יהל, בהתקרב בבית זבח,
 ואם אין קרבן ליחל,¹ תמורם אערך שבח,
 ונבחר ליהוה מזבח, עשה משפט וצדקה,²
 ליהוה מגישי מנחה בצדקה.
 נאלמתי דומיה, מאין עבודת כהנים,
 ואיך אשיר בשביה, ואספוי³ לוי אמונים,
 ועל כל זאת אודה יי, כי הוא נעלה בדינים,
 לנו בשת הפנים, ולך הצדקה,⁴
 ליהוה מגישי מנחה בצדקה.
 חלה קרבנות פדר, תפלתי תראה,
 בזכרי על הסדר, עבודת משרתים,
 באי היכל חדר בחדר, ושמעו מבשר במראה,
 וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה,⁵
 ליהוה מגישי מנחה בצדקה.

אל מלך יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו, מעביר ראשון ראשון, מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים, עשה צדקות עם כל בשר ורוח, לא כרעתם תגמול. ❖ אל הורית לנו לומר שלש עשרה, וזכור לנו היום ברית שלש עשרה, כמו שהודעת לעניו מקדם, כמו שכתוב, וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם, ויקרא בשם יהוה. קהל וחזן יחד בקול רם: ויעבר יהוה על פניו ויקרא:

יהוה, יהוה, אל, רחום, וחנון, ארך אפים, ורב חסד, ואמת, ניצר חסד לאלפים, נשא עון, ופשע, וחטאה, ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו. סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך.

ואח"כ יאמר עשרה רחמנא כנגד מספר עשרה מאמרות ועשרת הדברות:

- חזן – רחמנא אדבר לן קימה דאברהם רחימא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קימה דיצחק עקיבא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קימה דייעקב שלימא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן זכותה דיוסף צדיקא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קימה דמשה נביא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קימה דאהרן כהנא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קנאותה דפינחס קנאה. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן קימה דדוד משיחא. קהל – בדיל ויעבר.
 - חזן – רחמנא אדבר לן צלותה דשלמה מלכא. קהל – בדיל ויעבר.
- ח"ק – רחמנא תוב מרוגזך, ולא נהדר ריקם מן קדמך.

אל מלך יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו, מעביר ראשון ראשון, מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים, עשה צדקות עם כל בשר ורוח, לא כרעתם תגמול. ❖ אל הורית לנו לומר שלש עשרה, וזכור לנו היום ברית שלש עשרה, כמו שהודעת לעניו מקדם, כמו שכתוב, וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם, ויקרא בשם יהוה.

(1) נ"א ליהל (2) ע"פ משלי כא:ג (3) נ"א ואספוי (4) ע"פ דניאל ט:ז (5) מלאכי ג:ב